

הַלְבוֹת שְׁבָנִים פָּרָק ה

א. חָצַר הַשְּׁתַּפִּין כָּל אֶחָד מֵהֶן כּוֹפֶה אֶת חֲבֵרוֹ לַעֲשׂוֹת לָהּ בֵּית שֶׁעַר וְדֹלֶת, וְכֵן כָּל הַדְּבָרִים שֶׁהַחָצַר צְרִיכָה לָהֶם צֶרֶךְ גָּדוֹל, אוֹ דְּבָרִים שֶׁנֶּהְגּוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה לַעֲשׂוֹתָם. אָבֹל שְׁאֵר הַדְּבָרִים, כְּגוֹן צִיּוֹר וְכִיּוֹר וְכִיּוּצָא בָּהֶן אֵינוֹ כּוֹפֶהוּ. עֲשֵׂה אֶחָד מֵהֶן מֵעַצְמוֹ אִם יִגְלֶה הַשָּׁנִי דַּעְתּוֹ שֶׁנֶּזַח לוֹ בְּמָה שֶׁעָשָׂה חֲבֵרוֹ, מִגְּלָגְלִין עָלָיו אֶת הַכֹּל וְנוֹתֵן חֶלְקוֹ בַּהּוּצָאָה.

ב. מִי שֵׁישׁ לוֹ בֵּית בַּחֲצַר אַחֶרֶת בְּנֵי חָצַר מְשַׁעֲבָדִין אוֹתוֹ לַעֲשׂוֹת עִמָּהֶם דֹּלֶת וְנִגָּר וּמִנְעוּל, אָבֹל בְּשְׁאֵר הַדְּבָרִים אֵין מְשַׁעֲבָדִין אוֹתוֹ; וְאִם הָיָה שָׂרוּי עִמָּהֶם בְּאוֹתָהּ חָצַר, מְשַׁעֲבָדִין אוֹתוֹ עַל הַכֹּל.

ג. אֶחָד מִן הַשְּׁתַּפִּין בַּחֲצַר שֶׁבִקֵּשׁ לַהֲעֲמִיד בָּהּ בְּהֵמָה אוֹ רֵחִים, אוֹ לְגַדֵּל בָּהּ תְּרִנְגוּלִין חֲבֵרוֹ מַעֲכֵב עָלָיו. וְכֵן שְׁאֵר הַדְּבָרִים שֶׁאֵין דֶּרֶךְ אָנָּשִׁי הַמָּקוֹם לַעֲשׂוֹתָן בַּחֲצֵרוֹתֶיהֶן, כְּכֹלֵן הַשְּׁתַּפִּין מַעֲכָבִין זֶה עַל זֶה חוּץ מִן הַכְּבִיסָה, לְפִי שֶׁאֵין דֶּרֶכָּן שְׁלִבְנוֹת יִשְׂרָאֵל לַהֲתַבּוֹזֹת עַל גֵּב הַנֶּהָר.

ד. אֶחָד חָצַר הַשְּׁתַּפִּין, וְאֶחָד מִבּוֹי שֶׁאֵינוֹ מְפַלֵּשׁ כָּל בְּנֵי הַמְּבּוֹי מַעֲכָבִין זֶה עַל זֶה שְׁלֵא לַהֲשַׁתֵּמֵשׁ בַּמְּבּוֹי, אֲלֵא בַּדְּבָרִים שֶׁדֶּרֶךְ בְּנֵי הַמְּדִינָה לַהֲשַׁתֵּמֵשׁ בָּהֶן בַּמְּבּוֹאוֹת.

ה. אֶחָד מִן הַשְּׁתַּפִּין בַּחֲצַר שֶׁהֲעֲמִיד בְּהֵמָה אוֹ רֵחִים וְכִיּוּצָא בָּהֶן בַּחֲצַר, וְלֹא מִחָה בּוֹ שֶׁתּוֹפּוֹ הָרִי זֶה מַעֲכֵב עָלָיו, כָּל זְמַן שִׁירְצָה. וְאִם הֲעֲמִיד בַּפְּנֵי בְּהֵמָה זֹו וְכִיּוּצָא בָּהּ מִחֲצָה גְבוּהָה עֲשֶׂרָה טַפָּחִים, הַחֲזִיק: שֶׁהַשְּׁתַּפִּין מְקַפִּידִין עַל הַמִּחֲצָה; וְהוֹאִיל וְהִנִּיחוֹ, מַחֵל.

ו. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בַּחֲצַר הַשְּׁתַּפִּין. אָבֹל בַּחֲצַר חֲבֵרוֹ אִפְלוֹ הֲעֲמִיד בְּהֵמָתוֹ וְעָשָׂה לָהּ מִחֲצָה, לֹא הַחֲזִיק: שֶׁהַדָּבָר יָדוּעַ שֶׁאֵין זֹו אֲלֵא דֶּרֶךְ שְׁאֵלָה. וְהוּא הַדִּין לְכֹל מַעֲמִיד תְּנוּרָה וְכִירִים וּמִגְדֵּל תְּרִנְגוּלִין וְכִיּוּצָא בָּהֶן שֶׁאִם תֹּאמַר הַחֲזִיק, אֵין לָךְ אָדָם שֶׁמִּשְׁאִיל מָקוֹם לַחֲבֵרוֹ.

ז. אֶחָד מִן הַשְּׁתַּפִּין שֶׁבִקֵּשׁ לִפְתַּח לוֹ חֲלוֹן בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ לַחֲצַר חֲבֵרוֹ מַעֲכֵב עָלָיו, מִפְּנֵי שֶׁמִּסְתַּכֵּל בּוֹ מִמֶּנּוּ; וְאִם פָּתַח, יִסָּתֵם. וְכֵן לֹא יִפְתָּחוּ הַשְּׁתַּפִּין בַּחֲצָרָן פָּתַח בֵּית כְּנֶגֶד פָּתַח בֵּית, אוֹ חֲלוֹן כְּנֶגֶד חֲלוֹן; אָבֹל פּוֹתַח אָדָם לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים פָּתַח כְּנֶגֶד פָּתַח וְחֲלוֹן כְּנֶגֶד חֲלוֹן, מִפְּנֵי שֶׁהוּא אוֹמֵר לוֹ הָרִינִי כְּאֶחָד מִבְּנֵי רִשּׁוֹת הָרַבִּים שְׂרוּאִין אוֹתָךְ.

ח. אִף עַל פִּי כֵן לֹא יִפְתַּח אָדָם חֲנוּת כְּנֶגֶד פָּתַח חָצַר חֲבֵרוֹ, שֶׁזֶה הַזֵּק קְבוּעַ תָּמִיד: שֶׁהָרִי בְּנֵי רִשּׁוֹת הָרַבִּים עוֹבְרִים וְשׁוֹבִים; וְזֶה יוֹשֵׁב בַּחֲנוּתוֹ כָּל הַיּוֹם, וּמִבֵּיט בִּפְתַּח חֲבֵרוֹ.

ט. אֶחָד מִן הַשְּׁתַּפִּין בַּחֲצַר שֶׁלָּקַח בֵּית בַּחֲצַר אַחֶרֶת, אֵינוֹ יָכוֹל לִפְתַּח פְּתָחוֹ לַחֲצַר הַשְּׁתַּפִּין שְׁלוֹ. אִפְלוֹ בָּנָה עָלֶיהָ עַל גֵּג בֵּיתוֹ לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ פָּתַח לְתוֹךְ הַחֲצַר, לְפִי שֶׁמִּרְבָּה עָלֶיהֶן אֶת הַדֶּרֶךְ: שֶׁהָרִי הָיָה לָזֶה שָׁכֵן אֶחָד, וְנַעֲשׂוּ לוֹ שְׁכָנִים הָרַבָּה. אָבֹל פּוֹתַח הוּא פָּתַח הָעָלֶיהָ לְתוֹךְ בֵּיתוֹ; וְאִם רָצָה לַחֲלֹק חֲדָרוֹ לְשָׁנִים, חוֹלֵק.

י. מִכָּאֵן אֵתָּה לָמַד שֶׁאֶחָד מִן הַשְּׁתַּפִּין שֶׁהִבִּיא אֶצְלוֹ לְבֵיתוֹ אָנָּשִׁי בֵּית אַחֵר יֵשׁ לַחֲבֵרוֹ לַעֲכֵב עָלָיו, מִפְּנֵי שֶׁמִּרְבָּה עָלָיו אֶת

הִדְרֵךְ. וְכֵן הַשּׁוֹכֵר בֵּיתוֹ לְבַעַל בֵּית אַחֵר, וְהָבִיא עִמּוֹ קְרוֹבֵיו וּמִידְעֵיו לְשֹׁכֵן עִמּוֹ כְּאַחַד בְּבֵית זֶה הָרִי הַמְּשָׁכִיר מַעֲכָב עָלָיו.

י. הִיָּה פֶתַח שְׁלֹאֶחֶד מִן הַשְּׁתַּפִּין קָטָן, אִינוּ יָכוֹל לְהִרְחִיבוֹ שֶׁהָרִי שֶׁתָּפוּ אוֹמֵר לוֹ בִּפְתַח קָטָן אֲנִי יָכוֹל לְהַסְתֵּר מִמֶּךָ בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישִׁי, וְאִינִי יָכוֹל לְהַסְתֵּר מִמֶּךָ בִּפְתַח גָּדוֹל. וְכֵן אִם הִיָּה הַפֶּתַח גָּדוֹל, לֹא יַעֲשֻׁנוּ שְׁנַיִם שֶׁהוּא אוֹמֵר לוֹ בִּפְתַח אֶחָד אֲנִי יָכוֹל לְהַסְתֵּר, בְּשְׁנַיִם אִינִי יָכוֹל.

יב. אֲבָל מִי שֵׁישׁ לוֹ פֶתַח קָטָן לְרִשּׁוֹת הָרָבִים, וְרָצָה לְהִרְחִיבוֹ, אוֹ הִיָּה רָחֵב, וְרָצָה לַעֲשׂוֹתוֹ שְׁנַיִם אֵין חֲבֵרוֹ שֶׁכִּנְגְדּוֹ מַעֲכָב עָלָיו; וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בְּנֵי רִשּׁוֹת הָרָבִים, שְׂאִינָן יָכוֹלִין לַעֲכָב עָלָיו.

יג. כּוֹפִין בְּנֵי מְבוֹי זֶה אֶת זֶה לַעֲשׂוֹת לָהֶן לְחֵי וְקוֹרָה לְמְבוֹי. וּמִי שֵׁישׁ לוֹ פֶתַח בְּמְבוֹי אֵין בְּנֵי מְבוֹי כּוֹפִין אוֹתוֹ לַעֲשׂוֹת דָּלֶת לְמְבוֹי, שִׁיְכוֹל לוֹמַר רְצוֹנִי שְׂאֶכְנִס בַּחֲבֻלָּתִי עַד פֶּתַחִי. וּמְבוֹי הַמְּפֻלָּשׁ לְרִשּׁוֹת הָרָבִים, וּבִקְשׁוֹ בְּנֵי הַמְּבוֹי לְהַעֲמִיד לָהֶם דָּלֶתוֹת בְּנֵי רִשּׁוֹת הָרָבִים מַעֲכָבִין עֲלֵיהֶם, שֶׁפְּעָמִים דּוֹחֲקִין הָרָבִים וְנִכְנָסִין בּוֹ.

יד. מִי שֶׁבִקֵּשׁ לִפְתַּח לוֹ פֶתַח בְּמְבוֹי שְׂאִינוּ מְפֻלָּשׁ בְּנֵי מְבוֹי מַעֲכָבִין עָלָיו, מִפְּנֵי שֶׁמְרַבֶּה עֲלֵיהֶם אֶת הַדֶּרֶךְ; וְאִם הִיָּה מְבוֹי מְפֻלָּשׁ, פּוֹתֵחַ כָּל פֶּתַח שִׁירְצָה לְכַתְּחָלָה.

טו. הִיָּה לוֹ פֶתַח סְתוּם בְּמְבוֹי שְׂאִינוּ מְפֻלָּשׁ, הָרִי זֶה פּוֹתְחוֹ בְּכָל עֵת שִׁירְצָה; וְאִם פָּרִץ אֶת פְּצִימּוֹ, בְּנֵי הַמְּבוֹי מַעֲכָבִין עָלָיו.

טז. וְכֵן אֶחָד מִבְּנֵי מְבוֹי שֶׁבִקֵּשׁ לְסַתֵּם פֶּתַחוֹ, וּלְהַחֲזִירוֹ לְמְבוֹי אַחֵר בְּנֵי הַמְּבוֹי מַעֲכָבִין עָלָיו, שֶׁמָּא יָבוֹא לָהֶן מִסּוֹ וּמִתַּמְעֵט מִחֻלְקָן מִן הַמֶּס הַקָּצוּב עַל בְּנֵי הַמְּבוֹי. לְפִיכָךְ מְקוּם שְׂאִין הַמֶּס קָצוּב עַל בְּנֵי הַמְּבוֹי, הָרִי זֶה סוֹתֵם פֶּתַחוֹ בְּכָל עֵת שִׁירְצָה.

יז. חֲמֵשׁ חֲצֵרוֹת הַפְּתוּחוֹת לְמְבוֹי שְׂאִינוּ מְפֻלָּשׁ כָּלָן מִשְׁתַּמְּשׁוֹת עִם הַחִיצוֹנָה, וְהַחִיצוֹנָה מִשְׁתַּמְּשֶׁת לַעֲצָמָה. וְכֵן הַשְּׁנִיָּה מִשְׁתַּמְּשֶׁת לַעֲצָמָה, וּמִשְׁתַּמְּשֶׁת עִם הַחִיצוֹנָה, וְאִינָה מִשְׁתַּמְּשֶׁת עִם הַשָּׂאֵר. נִמְצְאָת הַפְּנִימִית מִשְׁתַּמְּשֶׁת עִם כָּלָן, וּמִשְׁתַּמְּשֶׁת לַעֲצָמָה.

יח. לְפִיכָךְ אִם בָּנָה בַּעַל הַשְּׁנִיָּה אֲצִטְבָּה כִּנְגַד פֶּתַחוֹ, וּסְתָמוּ אֵין הַחִיצוֹנָה יָכוֹלָה לַעֲכָב עָלָיו. אֲבָל כָּל הַפְּנִימִיּוֹת מַעֲכָבוֹת עָלָיו, מִפְּנֵי שֶׁמְרַבֶּה לָהֶן בְּאֶרֶךְ הַדֶּרֶךְ, שֶׁהָרִי מְקִיפִין הָאֲצִטְבָּה. וְכֵן בַּעַל הַשְּׁנִיָּה שֶׁפֶתַח לְחֲצֵרוֹ פֶתַח שְׁנֵי בֵינוֹ וּבֵין הַחִיצוֹנָה אֵין הַחִיצוֹנָה מַעֲכָבֶת עָלָיו, שְׂאִין לָהּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ אֲלֵא מִפְּתַחָהּ וּלְחוּץ; אֲבָל אִם פֶּתַח פֶּתַח הַשְּׁנֵי בֵינוֹ וּבֵין הַשְּׁלִישִׁית הַפְּנִימִיּוֹת מַעֲכָבוֹת עָלָיו, שְׂאִין לוֹ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמְבוֹי אֲלֵא מִפְּתַח חֲצֵרוֹ הָרִאשׁוֹן וּלְחוּץ. וְכֵן הַדִּין בְּכָלָן.